

سەرۆتار

**(ئىمىنى زىندوو بە خواردىنى زىندووان ژيانغان بەردەوامە)
جوزيف كامبل**

لە پەراويزى كولتورەووە

* وەك نووسەر تىك لە سەرەتايەكانى دەسپىتىكى نووسىنمەو بە باوەرم بە لىبىرالىيەت ھەبوو و ھەمىشە لەگەڵ رەخساندىنى زەمىنەى گونجاو و كەشووھەواى ئازاد بووم بۆ نووسەران و ھونەر مەندان و رۆژنامە نووسان، ھەمىشە داكۆكىم لەوە كر دوو نووسەران بتوانن بە كامى دلى خۆيان بنووسن و بىروراى ئازادانەيان دەربىرن. رەخساندىنى ھەلو دەرفەتى لەبار و گونجاو و بوونى كەشووھەوايەكى سازگار بۆ پىيادە كردنى ئازادىيەكان، سىممايەكى بەدەرەو ھەبووى كۆمەلگەى ديموكراسىيانە و ئازادە كە لە دژى سانسۆر كردن و سنووردانان بۆ ئازادى دەووستىتەو و دەبى ھەردەم ئەو كەشووھەوا خاوتىنە بۆ كارى خەللاقانەى داھىتان و ھونەر و ھزر و ئەدەبىيات و راگەياندندا فەراھەم بكرىت. بايكۆت كوردنى ئازادىيى بىرورا دەربىرن و ئازادى بە ھەر دروشم و بيانويەكەو بە بى نايى بخرىتە سەر ھىچ جۆرە ھزرىن و بىر كوردنەو ھەك، چونكە عاقىبەتى زۆر خراپى لى دەكەوتىتەو و گشت داوودەزگايەكان دەخاتە ژىر پرسىيارەو. ديموكراسى بەھىچ جۆرىك لە ئازادى دانابرى، دەبى ديموكراسىيەتى راستەقىنەش بە تەواو دەتى رەگى خۆى دابكوتى، تا ئازادى تەواو و راستەقىنە بىتە دى. ديموكراسىيە تىش پىش ھەموو شتىك رىكخستىنى ژيانى كۆمەلەيەتى تاكەكانى ناو كۆمەلە، ھەر بوونى دامەزراوەكانىشە كە ماف و ئەرك و ئازادىيەكانى ديارى كر دوو، بەلام ئازادى و ئازادى بىرورا دەربىرن كەلوپەلنىك نىيە بدرىتە كەس، ئەوئەندەى ئەو ئازادىيە لەناو خودى كەسەكاندا گەشە دەكات، لە دەردەوئەى كەسەكاندا نىيە، بۆيە ئازادىيەتى و بوئىرى و ئازادىيى نووسەر، خودى نووسەرەكە بۆ خۆى دەستەبەرى دەكات، نەك كەسانى دىكە بۆى فەراھەم بكەن، كە دواجار دەبى ئەو ئازادىيە بەرھەمەكەى برۆتتە ناو رووبارى خزمەت گەياندن بە مرۆف بە گشتى و ئىنسانى كورد و پاشەرۆژەكەى بەتايبەتى و بە قازانج بۆ ولات و نىشتىمان بشكىتتەو. ئامانجىش لە بىروراى ئازاد (ھۆشيار كوردنەوئەى) ھاوولائىيانە، نەك ئازادى بۆ چەواشەكارى و بەلاپىدا بردن و شەلم كوئىرم، ھىچ نابوئىرم. لىترەو دەلئىن ئەوانەى رۆشنىبىرىيەكى كامى و پىگەبىوبان ھەبە، ئەوئەى دەبىنووسن چاك دەزانن چى دەلئىن و بىرورايەكانىيان چۆنى ھەلدەخەن و چەند قوول و كارىگەر و ھەمەلەيەنە گوتارى خۆيان ئاراستە دەكەن، بۆيە لە نووسىنى ئەدەبى و رۆژنامەوانىدا (شپىوازى) نووسەرەكەيان بە كەسايەتى نووسەرەكە شوبھاندوو، وەك (بىفۆن) لە سەدەى ھەژدەمدا و توويەتى (شپىوازى.. كەسەكەيە)، ديارە (شپىوازى) ىش رەنگدانەوئەى پەرور دەو و ئاستى خوتىندەوئەى و رۆشنىبىرى نووسەرەكانە، عەرەبىش لە زووو و توويەتى: (الائىء ىنضج بما فىه)، واتە جام ئەوئەى لى دەرۆئى كە لەناو يايەتى. دەمشىرى و سووكايەتى بە خەلكى كردن و زىرى و ھەلەشەيى لە نووسىندا، يان بى رۆزى كردن بەرانبەر بە كەسانى دىكە، رەنگدانەوئەى شپىوازى پەرور دەو كردن و نزمىيى ئاستى خوتىندەوئەى و كۆلەوارى رۆشنىبىرى و نواندىنى بى مەعريفەتى و كەم زەوقى كەسەكە و نەبوونى لۆژىك و شلەژان و ھەلچوونى بى پاساو و رەنگدانەوئەى لەبەر يەك ھەلەشاوئەى خىزانىيى كەسەكە دەگەيەنن.

**ئازادى بىرورا دەربىرن،
يان لەكەدار كوردنى
ئازادى؟**

سەرنووسەر

* ھەر كارىكى بوارى داھىتانى ئەدەبى و ھونەرى و رۆژنامەوانى بگرىت، بى ھىچ دوو دلبيەك گەشەكردن و بووژانەو و فراوان بوونى پانتايىيەكانى، پتوئەندى بە «ئازادى» يەو ھەبە. ھىچ داھىتانىك، لىن زىاد كوردنىك لەھىچ بوارىكى داھىتان و ژياندا لەو دنيايەدا نايەنە دى بەبى بوونى (ئازادى)، بەلام ئەو ئازادىيەى كەسكى رۆشنىبىر و كامى و پىگەبىشتوو مومارەسەى دەكات، لەگەل ئەو ئازادىيەى كەسانى ناشى و ناكارە و ناكامل

و کم ئەزمون و کم رۆشنیبری پێدای دەکەن جیاوازیان زۆر، چونکە دەستە یەک دەووم لە پەلاماردان و هەلتیزان زیاتری لێ نازان، بۆیە پێویستە پیش هەر شتیک بیرمەندان، نووسەر، هونەرمەندان، رۆشنبیران، رۆژنامەنووسان، لەلای خۆیانەوه لەسەر پێناسەکردنی چەمکی (نازادی) بگەنە یەک و بە هەموویان لەوه بکۆڵنەوه و بزانت ئەو نازادییە رەهائییە هەندێ کەس داوای دەکەن، سنوورەکانی تا کۆئ بڕ دەکات؟ ئایا ئەوان نازادییان دەوێ بۆ ئەوانە ی نازان چۆن مامەڵە لەگەڵ (نازادی) دا بکەن؟ ئایا ئەوان (نازادی) یان دەوێ تا (نازادی) و پرۆسە ی رەخنەگرتنی یێ لەگەڵدار بکۆی و نازادی خەلکی دیکە پێشیل بکەن؟ ئایا (نازادی) و (نازاییەتی) و (بۆی) ئەو یە پەلاماری خەلک بدری و هەموو شتیک ئەم ولاتە ناشیرین بکرت و بخرتە ژێر گومان و پرسیارەوه؟ ئایا تێزی هیچ کەس و شتیک (پیرۆز) نییە، یان کەس لە سەر ووی رەخنەوه نییە، بەو مانایە دێ کە بەو بیانووهوه چی کەوتە بەر دەست و بەرچاواچرت و سووکایەتی پێ بکرت؟ ئایا ئەو جۆرە نووسەرە بۆیە کە یان لە عەقڵ و مەعرفەت و رۆشنیبری هەلقولاولاوه، یان هی ئەو یە بنووسەکانیان مومارەسە ی جورئەتی جەهالەت دەکەن و وەک کەشکی سواو، بێ تەقیە و شەرم لەزەت لەو شتیلە و بێلە و چەواشەکاری و سووکایەتی بە خەلک و ولات کردنە وەر دەگرن؟ یان ئەمڕۆ کە کار و کاسی و نانە کە لەوه دایە واکەن و بەو جۆرە بنووسن و سەرئەجی خۆینەرەن رابکێشن؟ لە کاتی کدا بە پێویستی دەزانن ئەو پرسیارانە بورووتینن کە خەریکە لەلای ئێمەدا (نازادی) و (نەشارشیزم) و تیکدانی چەمکەکانی نازادی تیکەڵ بە یە کدی دەکرتن. خەریکە پرۆسە ی (رەخنەگرتن) و پەبامی جوانی رەخنە و دیالۆگ لەگەڵ یە کتر کردن و پەلاماردان و ناویانگ زراندن و سووکایەتی بە خەلک کردن بە جۆرێک تیکەڵ بە یە کدی دەکرتن، کە زۆر بە زەحمەت لەلای خەلکی سادە ی خۆمان بۆیان لێک جودا دەکرتنەوه، تەنانەت خەریکە بە جۆرێک لە جۆرەکان باوەر و متمانەیان لەلا نامیتن، لەبەر ئەوه ی خۆینەرەوه ی ئەو جۆرە نووسینانە زۆر بە زەحمەت ئەوه ی بۆ دەردەکەوێ کێ لەسەر هەقە و کێ لەسەر ناهەق؟ ئەو لە کاتی کدا بیرمەندان و هزرگانان پێیان وایە بوختە و کاکلە ی پێناسە ی (نازادی) لەوهدا چر دەبیتەوه کە (نازادی) زانیی پێداویستییه .

* باشە ئەوانە ی مومارەسە ی نازادی بیروا دەرپین دەکەن، چەندیان لە هۆشیاری زانیی پێداویست بوونی نازادی تیکە ییون؟ ئایا ئەوه ی دەینوسن لە پێگە یشتنی رۆشنیبری و هۆشیاریانەوه لە (نازادی) هاتووه؟ گومان لەوهدا نییە نووسەری سەنگین و زمان پاک، شیواز و زمانی نووسینە کە ی هەلگری ئەفسوون و بەرزیی کەسایەتی نووسەرە کە خۆیەتی، نیشانە ی بەهیزی مەنتیق و پاشخان رۆشنیبری ئەوه، هەلقولاولاوه ی پەرودە ی خیزانیی جوان و رەوشتی بەرز و کەسایەتی بێ گریوگۆڵ و خاوتین و بێ لەکە و بەرزیی ئاستی رۆشنیبری و مەعرفەتی ئەو نووسەرە دەگە ی نین، نە کەسایەتی کە لەناو قور و لیستە ی خیزانی ئالۆز و لەبەر یە کە هەلەواوهدا پەرودە کرابن و پەرودە کە یان گۆشکراوی ناو شەرە جنتی و شەرە شوق بوویت.

ئایا ئەوانە ی بە شیواوی (نازادی) ی بەکار دەهێتن و ئەو کە شوهه وایە (نازادی) یان بە خرابی بۆ خۆیان قۆستووه تەوه، بۆ ئەوه یان نییە سەرئەجی خۆینەرەن و خەلکی بۆلای خۆیان

رابکێشن و بلتین ئێمەش هەین؟ ئایا ئەو چەواشەکاری و زمان زەبری یە لەلایەن هەندێ فەریکە نووسەر و (رۆژنامە نووس!) هوه بەکار دەهێنن، بەلگە ی حەزکردن بە تەپۆتۆز بەریاکردن نییە بۆ زەق کردنەوه ی کەسایەتی نووسانی خۆیان؟ کە بێ گومان بەم کارانە یان لە ئامانجی خزمەت گەباندن و پەبامی رەخنە و نووسین دوور دەکەونەوه و پەبەرە ی لەو گوتە ی (جۆزیف کامیل) دەکەن کە دەلی: (ئێمە ی زیندوو بە خواردنی زیندوو یان ژیاغان بەردەوامە). میللەتیک بیهوی گەشه بکات و پێشکەوی و لە چەقبەستن رزگاری بێت، دەبێ هەمیشە باوئش بۆ (رەخنە) بکاتەوه و هەلومەرجی گونجای بۆ پرەخسینن تا پتر نەشوفا بکات، هەر ناکرێ هەموومان بیروا و بۆچوونە کاتمان هەمووی وەک یە ک بێ، ئەوه تا ئەورویا کە ئاستی شارستانی و پێشکەوتنە کە ی بەرزە، هی ئەوه یە کە لەسەر بناغە ی دژەکان بنیاد نراوه، نە ک لەسەر بناغە ی لیکچوون و هاوئشێوه بوون، بەلام ئەوه رەخنە و تیسۆر و بەرنامە و میتودەکانە، ئەوانی لە هاوئشێوه بوون قوتار کردووه، نە ک پەنا بردن بۆ زمانی زبر و پەلاماردانی یە کتری، نووسین بە زمانی زبر بە هیچ بیانو و پاساوێک قابیلی قەبوول کردن نییە و لەناو پرۆسە و پەبامی رەخنە و نووسین و هزر و تیسۆرەکاندا جەستە و تەنیکی تا بلتین نامۆیە و زۆتر دەچیتە قالیی خۆناساندن لە پەنای کەسانی پەلامار دراووه. نیمایۆشیچ جوانی وتووه کە نووسینە ی: (ئای! چەندە خەلکی بۆ ناویانگی خۆی، خەلک بەدناو دەکات. من بوومە تە قالدەرمە ی سەرکەوتنی کەسانیک) دیارە ئەو شاعیرە داھینەر و هەستیار و نوێخواز و پروناکبیرە بە دەست کەسانی هیچ لە بارا نەبووهوه گیر ی خواردووه، کە خەریکی چەواشەکاری و هۆشێوه ی حەکایەتی ناو واهییمە و خەیاڵە نەخۆشەکانی خۆیان، بۆیە بەم کارە یان دەیانەوه ی خەلکی بەرەو گوماری و گوم بوون بەن و چۆنیان ویست وها بۆ مەرامی خۆیان بە لارییاندا بیەن. لێرەدا دەپرسین ئەو (نازادی) یە کەستیکی وەک مەسعوود محەمەدی زانا مومارەسە ی دەکرد، وەک مومارەسە کردنی (نازادی) ی لای کەسانیک کەم ئەزمون و نووسەری پراوێزی بووه؟ ئەو جۆرە نووسەرە نه ی وەک مەسعوود محەمەد بۆ هاو بیرو و هاو زمان و دۆستەکانیان، تەنانەت ئەو کەسانە بۆ نە یار و ناحەزە سیاسییه کانیان قوت دەچن و کەس ناتوانن راستەوخۆ دۆزە ییان بکات، بۆیە کەستیکی وەک ئەو کە هەموو نووسینە میترووی و فیکری و ئەدەبی و زمانییەکانی کە سەرۆمەر لە قازانجی کورد دەینوسن، (سەدام حوسین) ی ناچار کردبو بە گشتانندنیک هۆیەکانی راگە یاندنی ئەو رۆژگاری خۆی ناگەدار بکاتەوه کە نووسینەکانی ئەو پیاوه سانسۆر نە کرتن و پێگە لە بلاو بوونەوه یان نە گیرن، چونکە وەک مامۆستا خۆی بۆی گێر امهوه سەدام پێی و تیسو (تۆ دەزانی چۆن بنوسیت، بۆیە پێویست بە سانسۆر کردنی نووسینی تۆ ناکات)، ئەو بە زانیی و دانایی خۆی توانی بووی لە رۆژگاری دەسلاتی دیکتاتۆریه تیشدا قسە ی دلی خۆی بکات و لە بەرزەوه ندی میللەتە کە ی بنوسیت و کارتیکش نە کات بێتە هۆی ئەوه ی سەری تیندا بچن.

* هەمیشە (یاسا) لەو کاتانەدا زیاتر با یەخ و گرنگیه کە ی بە دەر دەکەوێ، کە مومارەسە کردنی نازادییەکان دەست پێدەکات، چونکە لەو کاتانەدا لەناو کۆمەلگایه کی وەک کۆمەلگای کوردهواری ئێمەدا کە جاری هیچ داوونە ریتیک دیوکراسی تیندا

چه که ره‌ی نه‌کردوه، نازادی به دیوه خراپه‌که‌ی خۆی به‌کار دیت و به‌ره ناوزاندن و په‌لاماردان و هه‌ست ورووشان ده‌پریت. له‌لای ئیمه‌دا که ده‌بوو پر به مانای وشه (یاسا) له‌لامان سه‌روه‌ر بچ و ریتیش له‌و نازادییه بگه‌رئ که به قوربانیدانی زۆر و بچ شو‌مار هاتوه‌ته دی، که‌چی به‌داخه‌وه (یاسا) قه‌ت له‌لامان سه‌روه‌ر نه‌بووه، باوه‌ریش ناکه‌م به‌و زووانه بی‌یتته سه‌روه‌ر، زۆر وتنه‌وه و باسکردنی دروشمی سه‌روه‌ری یاسا بۆ خۆی نیشانه‌ی جیبه‌جی نه‌کردن و سه‌روه‌ر نه‌بوونی یاسایه له‌م ولاته‌دا. له‌یاسادا که دوو جوژ سه‌روه‌ری هه‌یه، په‌کیکیان سه‌روه‌ری ده‌ولت (هه‌ریم) و ئه‌وی تریان سه‌روه‌ری یاسایه، ده‌بچ تیبینی ئه‌وه بگرئ که له‌ پیتشه‌وه سه‌روه‌ری و پیرۆزی یاسا له‌جیبه‌جی کردن و پیره‌وکردنی یاساکاندا، چونکه یاسا جیبه‌جی نه‌کرئ ده‌بیته مه‌ره‌که‌بی سه‌رکاغزه‌، بۆیه له‌لای ئیمه‌دا ئه‌و سه‌روه‌ریانه ونن، له‌گه‌ل ئه‌وه‌شه‌وه (داواکاری گشتی) ده‌وره‌که‌ی په‌راویز خراوه و ناتوانی ئه‌و ئه‌ره‌که‌ی له‌سه‌ر شانیه‌تی به‌جیبه‌ی بگه‌یه‌نئ، چونکه به‌بچ پالپشتی لئ کردن، هه‌چ مه‌سه‌له‌یه‌کی یاسایی بچ ناچولئ.

* له ولاتی ئیمه‌دا هه‌ر که‌سه‌تیک لیتمان پاده‌په‌رئ و به شه‌وو‌رۆژتیک لیتمان ده‌بیته (رۆژنامه‌نووس) و (نووسه‌ر)، ئه‌مه‌رۆکه هه‌چ پیتوه‌رتیک بۆ نووسه‌رایه‌تی و رۆژنامه‌نووسیتی نه‌ماوه و نییه، نووسه‌ر و رۆژنامه‌نووسی سه‌نگین و راسته‌قینه که به شه‌ونخوونی و هه‌ول و ته‌قه‌للای زۆر و ساله‌های سال خۆی پیتگه‌باندوه، له‌گه‌ل رۆژنامه‌نووسی سه‌فه‌ری و سه‌رپیتی تیکه‌ل بوونه، ئه‌وانه له‌لای به‌رپرسی نامه‌سه‌ئوول زۆر له نووسه‌ر و رۆژنامه‌نووسی گرنگتر و به‌تیعیبارترن که خۆیان به‌ده‌ست ئه‌وانه‌وه ناده‌ن. زۆر رۆژنامه و گۆفاره، زۆر (رۆژنامه‌نووس!) له‌پر وه‌ک قارچک هه‌لده‌تۆقن، که هه‌چ جوژه شه‌ره‌زاییه‌کیان له ئه‌ره‌ک و په‌یامه پیتشه‌بیه‌که‌ی خۆیان نییه. لای ئیمه نه‌کراوه به عاده‌تیش ئه‌وانه به‌خه‌رتنه ناو خولی تایبه‌ته‌وه، تا بتوانن هه‌لسه‌وه‌وتیکی یاسایی و پیتشه‌گه‌رانه و شارستانی و نیشتمانپه‌روه‌رانه له‌گه‌ل رووداو و زانیاری و هه‌واله‌کاندا بکه‌ن، یان بچ لایه‌نانه و پیتشه‌بیانه په‌فتاره له‌گه‌ل یاسا و سیستمی حوکمرانی و تاکه‌کاندا بکه‌ن و دوور له‌ میزاج و ئاره‌زوو و به‌رزه‌وه‌ندی و خواستی خۆیان، رووداو و هه‌واله‌کان بنوسن، به‌لکو دین رووداو و هه‌واله‌کان هه‌لده‌گه‌رتنه‌وه و هه‌ر چۆنیکیی و بستیان به‌و جوژه مامه‌له و هه‌لسه‌وه‌وت له‌گه‌ل واقیع و زانیاری و هه‌واله‌کاندا ده‌که‌ن، بۆیه ئه‌وانه ده‌که‌ونه په‌نا‌بردن بۆ نووسن به‌ زمانیکی زیر و بوختان کردن، به‌مه‌ش پیتشه‌بی نه‌بوون و ناشاره‌زاییان له یاسا و ریتساکان و جوولاندنی ئه‌وانیش وه‌ک بووکۆله و به مه‌به‌ست و مه‌رامی سیاسی، په‌سه‌ر کاری رۆژنامه‌وانییاندا زال ده‌بچ. ئه‌وان له‌به‌ر ناشاره‌زایی و ریتنه‌گرتنیان له یاساکان ئه‌و ناوزاندن و ده‌مشپی و بوختان کردن و جینۆ فرۆشپیه‌یان بۆ چوه‌ته‌سه‌ر، به‌تایبه‌تی له‌وکاتانه‌دا که لیبجیبه‌وه‌یان له‌گه‌لدا ناکرئ، بۆیه که‌سانی دیکه‌ش چاویان لئ ده‌که‌ن و رۆژ به‌رۆژ ئه‌و جوژه (شه‌ونامه‌نووسانه!) ژماره‌یان روو له زیادبوون ده‌کات.

* رۆژنامه‌نووس به چاک و خراپه‌انه‌وه هه‌ریه‌که‌یان تاکیکه له‌ناو تاکه‌کانی کۆمه‌ل و پیتوسته وه‌ک هه‌ر تاکیکیی دیکه‌ی ناو کۆمه‌ل ملکه‌چی (یاسا) بیت و ریتیی لئ بگرئ، که‌چی ئه‌و جوژه (رۆژنامه‌نووسانه!) ته‌نیا ئه‌وکاتانه ددان به یاسا داده‌نین که له

سه‌وود و قازانجی خۆیان پرپاره‌ده‌دات، وه‌کی دی ددان به په‌ویه‌تی داووده‌زگای یاسایی و دادگاگان و یاساکانیدا نانین، بۆیه ئه‌وانه هه‌میشه‌ خۆیان له یاسا به گه‌وره‌تر ده‌زانن و به پیتخواوسی به‌ناو ده‌که‌ون و تۆمه‌ت و قسه‌ی هه‌له‌ق و مه‌له‌قی خۆیان به‌سه‌ر که‌سانی ناو دادگاگان و سه‌رووی ئه‌وانیشدا ده‌په‌شنه‌وه، ئه‌مه‌ش به مه‌به‌ستی لیدانی پیتگی کۆمه‌لایه‌تی و سیاسی و رۆشنییری که‌سانیک ده‌که‌ن که موخالیفی سیاسی و بۆچونه سیاسییه نه‌کلۆکه‌کانی خۆیان. زۆر جار بینیمانه هه‌ر ئه‌و که‌سانی ئه‌وان هه‌ولده‌ده‌ن له که‌سایه‌تییان بدن، هه‌ر کاتێ سه‌نگه‌ری سیاسی خۆیان گۆزی و سه‌نگه‌ری ئه‌وانیان هه‌لپه‌ژارد، ئه‌وسا که ئه‌و که‌سانه له شه‌یتانه‌وه ده‌بنه فریشته، له ره‌شه‌وه ده‌بنه سپی، بۆ ئه‌و مه‌به‌سته‌ش که‌سانی قورمیشکراریان لئ هان ده‌درئ، دواتر ئه‌و نووسه‌رۆکه و رۆژنامه‌نووسه بازارپه‌نانه‌یان به ئینشا نووسین تیبه‌ر ده‌ده‌ن، ئه‌مه‌ش بچ گومان به مه‌به‌ست و ئامانجی سیاسی ده‌کرئ، یان به‌مه‌رامی تایبه‌تی پشت په‌رده‌وه هه‌لیان ده‌سو‌رتین و ئه‌و کارانه‌یان بچ ده‌که‌ن، که به‌داخه‌وه ئه‌و جوژه نووسه‌ر و رۆژنامه‌نووسانه‌ش دوا‌ی کاری سه‌رپیتی و پوه‌لته‌نه‌وه‌وتون.

* له کوتاییدا ده‌لیم: که هۆشپاری یاسایی نییه، پیتوسته به هه‌موو لایه‌ک و له هه‌موو که‌نالده‌که‌وه ئه‌و هۆشپارییه یاساییه به‌ناو خه‌لکیدا بلاویکرتیه‌وه، پاشان به یاسا هه‌موو لایه‌نه‌کانی ژبانی خۆمان ریتیک بکه‌ن، له‌ناو ئه‌و لایه‌نانه‌شدا به یاسایه‌کی تۆکمه و بچ که‌لینۆکه‌له‌به‌ر ده‌توانین کاری رۆژنامه‌وانیی خۆمان ریتیک بکه‌ینه‌وه، تا له‌گه‌ل بنیات و واقیعی کۆمه‌لی کورده‌واری بگۆنجی، که به‌داخه‌وه ئه‌مه‌رۆکه (یاسا) له‌لای ئیمه‌دا ته‌نیا به قسه سه‌روه‌ره، چونکه ئه‌و یاسایانه‌ی هه‌ن ته‌نیا به‌سه‌ر که‌سانی بچ ده‌سه‌لات و بچ پشتپه‌نا و بچ عه‌شیره‌ت و بچ دیوه‌خان و بچ سه‌روه‌ت و سامان و بچ کۆمپانیا و بچ جی و ریت جیبه‌جی ده‌کرین، چونکه ئیمه به‌چاوی خۆمان ده‌بینین که‌سه‌کانی دیکه چۆن وه‌ک به‌رزه‌کی بانان له‌بن ده‌ستی یاسا بۆی ده‌رده‌په‌رن، بۆیه‌شه دادگا و یاسایه‌کانی هه‌ن، به‌لام زۆر جار پروه‌مه‌ندیتی خۆیان و هه‌بیته و سه‌روه‌ری و پیرۆزی خۆیان له‌ده‌ست ده‌ده‌ن، دواتر ئه‌و ئاژاره و پاشاگه‌ردانی و ئۆخه‌ی ئۆخه‌ی هه‌ر که‌س بۆ خۆیه‌ی دروست ده‌بچ که ئیتساکه هه‌یه و دروست بووه. ئه‌م له‌بال یه‌ک هه‌لوه‌شانه‌وه و تیکچونه‌ی بارودۆخی رۆژنامه‌نووسی کوردپیه‌ی له‌و سه‌رده‌مه‌ماندا هه‌یه و ده‌بینرئ هه‌ر هه‌موومان له چاککردنی به‌رپرسیارین، هه‌ر له‌ حه‌زه‌کانی ناو په‌رله‌مانی کوردستانه‌وه، تا ده‌گاته سه‌ندی‌کای رۆژنامه‌نووسان و ریتخه‌روه‌کانی کۆمه‌لگه‌ی مه‌ده‌نی و زانکۆکان و یه‌که‌به‌ی که‌ی نووسه‌ران و رۆژنامه‌نووسان و ئه‌هلی ته‌قه‌ل، چونکه ئه‌مه‌رۆکه ده‌سه‌لاتتیک هه‌یه که سه‌په‌ر ده‌سه‌لاته و له سه‌رووی ده‌سه‌لاته‌کانی یاسادانان و جیبه‌جی کردن و دادگاگانه‌وه‌به‌که نایه‌وئ یاسا له ولاتی ئیمه‌دا جیبه‌جی بگرئ و سه‌روه‌ر بچ، بۆیه که یاسای باشیش ده‌رده‌چن، ئه‌وه ریت بۆ ئه‌و یاسایانه دانانرئ و ناهیلرئ به باشی و وه‌ک پیتوست جیبه‌جی بگرین و ریتگی خۆیان بگه‌رنه‌به‌ر. ئیمه ده‌بچ زوو ریت له‌وه بگرین، دنا رۆژ دوا‌ی رۆژ بارودۆخی نووسین و رۆژنامه‌وانی و یاساکان به‌ره‌وه هه‌لده‌تیر ده‌بنه‌وه، با که‌س نه‌لئ ئه‌مه‌رۆکه به‌رۆکی منی نه‌گرتوه و هه‌قم به‌سه‌ریه‌وه نییه و ئاگره سووره له خۆم دووره.